

31.05.2018

HL/167/00.00.06.00/2018

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hallituksen esityksestä laiksi kasvupalveluvirastosta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 9.5.2018 päivätyllä kirjeellä Hämeen liitolta lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi kasvupalveluvirastosta. Lausuntoa on pyydetty 21.5.2018 mennessä.

Esityksen mukaan TEM:n hallinnon alaista KEHA-keskusta ei maakuntauudistuksen yhteydessä purettaisi, vaan sen asema virastona tarkennettaisiin lainsäädäntömuutoksin. KEHA-keskuksen perustehtävinä tulisivat säilymään digitalisaatio- ja maksatustehtävät. Virastolle voitaisiin antaa myös muita hallinnonalan viranomaistehtäviä.

Asian on valmistellut muutosjohtaja Matti Lipsanen puh. 050 506 0697.

Esitys Matti Lipsanen: Maakuntajohtaja päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä laiksi kasvupalveluvirastosta:

Ehdotuksen mukaista kasvupalveluvirastoa ei tule perustaa. Sille ei ole esitetty todellista tarvetta eikä se tue maakunta- ja sote-uudistuksen tavoitteita maakuntien itsehallinnollisuudesta. Lisäksi viraston perustaminen ei ole mm. virastouudistushankkeen (Virsu) eikä normien purkamisen tavoitteiden mukaista.

Ehdotuksessa esitettyjen maksatustehtävien keskittämistä ei tarvitse jatkaa, kun uudet maakunnat aloittavat toimintansa. Maakunnat kykenevät hoitamaan tehtävät osana omaa taloushallintoa, joka pienissäkin maakunnissa on suurempi kuin kasvuvirastossa. Maksatus tapahtuu maakunnan varoista ja olisi outoa, jos ulkopuolisella valtion virastolla olisi käyttöoikeus maakunnan tileihin ja varoihin. ELY-keskusten aikana keskittäminen saattoi olla ymmärrettävää valtion toimintojen tehostamista, mutta maakuntien kannalta tehostamishyödyt syntyvät oman toiminnan synkronoinnista. Kasvupalveluvirasto haittaisi toimintojen rationaalista hoitamista maakunnissa.

Kasvupalvelujen johtamisessa ja seurannassa käytettäviä valtakunnallisia järjestelmiä ja alustoja varten on perustettu Vimana Oy. Myös kasvupalveluja koskevat tehtävät voidaan antaa Vimana Oy:n hoidettavaksi eikä uutta virastoa tarvita tähänkään tehtävään.

Kasvupalvelujen järjestäminen on osa maakunnan järjestämistehtävää. Vahva järjestäjä on nähty yhdeksi keskeisimmistä uudistuksen tavoitteista. Järjestämistehtävien keinohekoinen hajauttaminen maakuntien lisäksi kasvuvirastoon aiheuttaa moninkertaista ohjausta ja byrokratiaa. Maakunnissa on ja niihin kehittyy vahvaa järjestämisen osaamista. kasvupalvelujen ohjaukseen. Palvelukokonaisuuksien ja sujuvien palveluketjujen järjestämiseksi tärkeintä on varmistaa integraatio sote-palveluihin. Tässä maakunnan oman järjestäjäohjauksen rooli on kiistaton. kasvuviraston perustaminen heikentäisi maakuntien järjestämistehtävää ja johtaisi pahimmillaan heikkoon asiakaspalveluun ja huonoon palveluintegraatioon.

Kasvupalvelujen asiakaspalvelukeskuksen tehtävät vähenevät selvästi palvelujen siirtäessä digitaalisiksi. Perinteisten puhelinpalvelujen kysyntä vähenee. Tämä poistaa tarpeen valtakunnalliseen palvelukeskukseen. Tehtävät voidaan paremmin integroida osaksi maakunnan palvelukokonaisuutta ja asiakaspalvelua.

Ne tehtävät, joissa tarvitaan keskittämistä tehtävien vähäisen määrän vuoksi, voidaan antaa yhden tai useamman maakunnan hoidettavaksi lainsäädännöllä. Erillistä virastoa ei tarvita näihinkään tehtäviin.

Hallituksen esitys kasvuvirastoksi on huonosti perusteltu eikä perustu maakuntien todellisiin tarpeisiin. Se lisää byrokratiaa ja ristikkäistä ohjausta maakuntiin. Viraston asema TEM-konsernin ohjausjärjestelmässä jää epäselväksi ja voi pahimmillaan sekoittaa ministeriön kanssa käytäviä aluekehityskeskusteluja. Viraston suuri resurssitarve on perusteeton. Henkilöstö voidaan soveltuvin osin sijoittaa maakuntiin.

Päätös Hyväksyn esityksen.

Anna-Mari Ahonen
maakuntajohtaja

Matti Lipsanen
muutosjohtaja

Jakelu kirjaamo@tem.fi, elina.isoksela@tem.fi